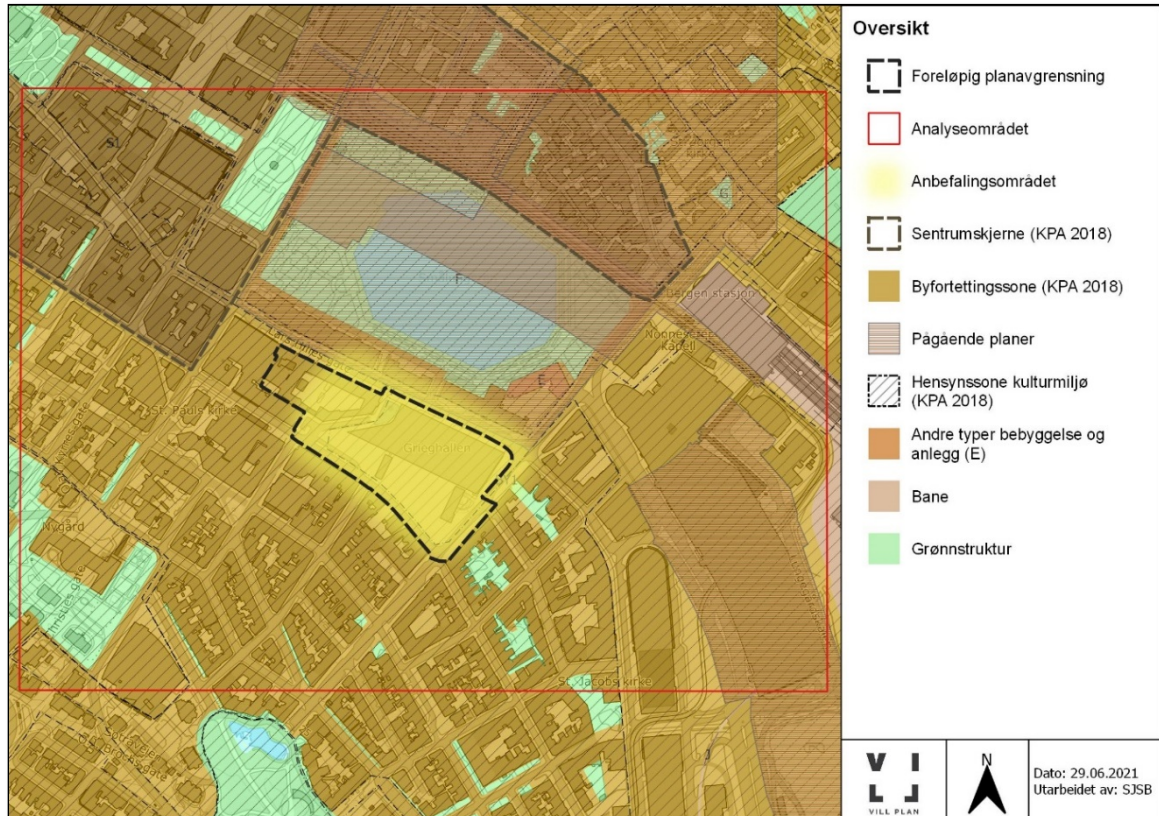

STEDSANALYSE FOR GRIEGKVARTALET

Kart 1- oversikt

Planområdet er lokalisert i Bergen sentrum sør for Smålungeren og inngår i en eldre reguleringsplan (planID 8200300).

Figur 1 Oversiktskart. Stiptet linje viser foreløpig planavgrensning og heltrukket rød linje viser analyseområdet som er vurdert som direkte relevant for analysen.

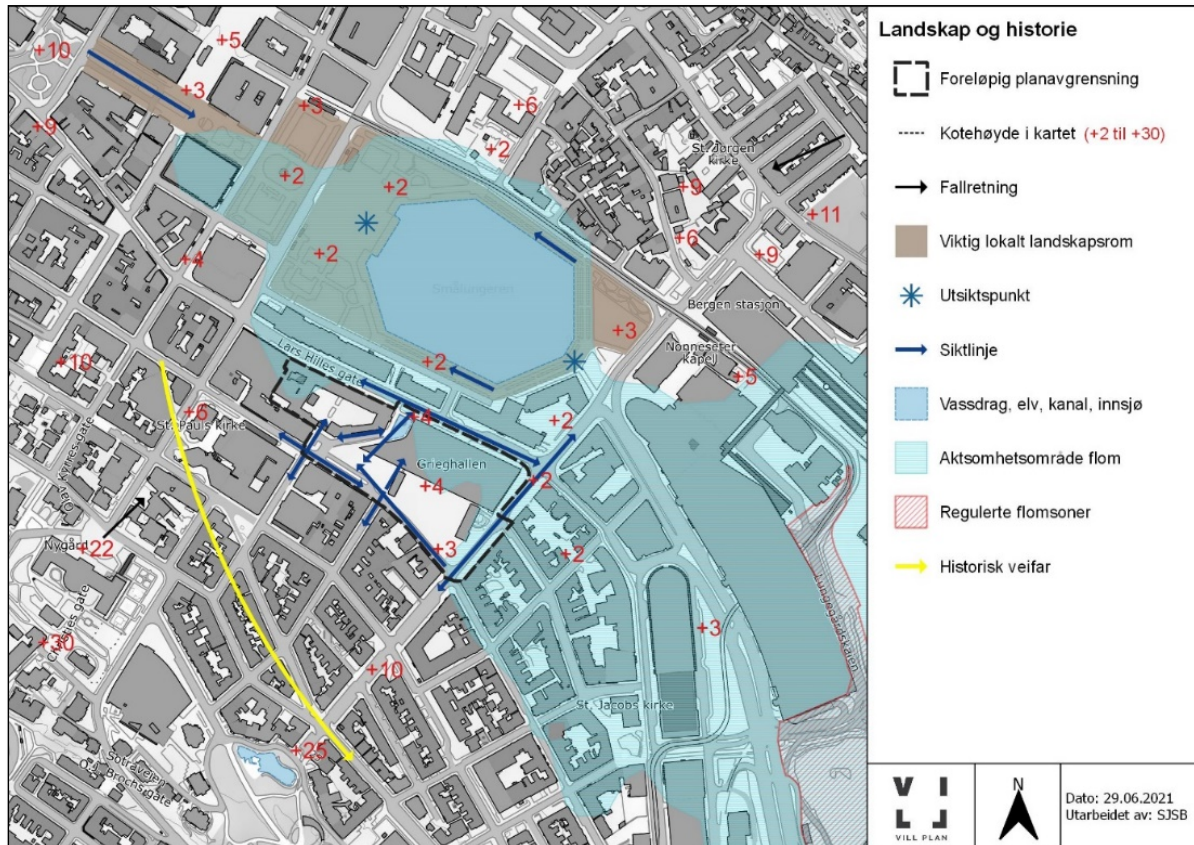
Iht. KPA 2018 inngår planområdet i byfortettingssone (BY2) og er en del av en større byfortettingssone. Planområdet er lokalisert sør for sentrumskerne S1, slik det er vist i figur 1. Planområdet ligger innenfor hensynssone kulturmiljø historisk sentrum. *Analyseområdet* er avgrenset i forhold til relevante målpunkt, ift. Griegkvartalet som publikumsrettet virksomhet. Følgende gjeldende og pågående planer er vurdert å kunne ha relevans for planområdet:

- Bybane i Bergen strekning mellom sentrum og bystasjonen (planID 200719929)
- Bybanen til Fyllingsdalen (planID 64840000)
- Bybane fra sentrum til Åsane delstrekning 1 (planID 65800000),
- Bergenhus Smålungeren (planID 62250000)
- Bergenhus rådhuskvartalet (planID 656200009)
- Bergenhus Skostredet (planID 66530000)
- Bergenhus Nygårdstangen (planID 70570000).

Anbefalingsområdet omfatter Grieghallen, Nina Griegs gate, Edvard Griegs plass og Nygård skole samt tilgrensende veger.

Kart 2 Landskap og historie

Planområdet er lokalisert i Bergen sentrum sør for Lille Lungegårdsvann («Smålungeren») med Fjellsiden i nord-østlig retning og Nygårdshøyden i sør-vestlig retning. I nord-vest ligger det historiske sentrum og i sør-øst ligger Store Lungegårdsvannet, som er en del av Puddefjorden.

Figur 2 Landskap og historie

Viktige lokale landskapsrom er Smålungeren, Festplassen, Byparken og Ole Bulls plass. Smålungeren med opparbeidet grønnstruktur rundt vannet grenser til Festplassen, en åpen plass som både er et populært møte- og oppholdsareal, et gjennomgangsområde og som benyttes til ulike arrangementer. Byparken regnes som Bergens første offentlige park og utgjør kjernen i en sentral akse som går mellom Bergen Offentlige bibliotek i øst og Den Nationale Scene i vest. Ole Bulls plass er lokalisert vest for Byparken i nyromantisk stil, men også med moderne elementer, som «den blå stein». Dette monumentet er kanskje byens viktigste møtepunkt.

Planområdet ligger på ca. kotehøyde +3 og er forholdvis flatt med en svak helning fra nord til sør og fra sør til Grieghallens hjørne i øst. Ved Smålungeren er det siktlinjer langs vannet. Siktlinjen fra Den Nationale Scene mot Bergen Offentlig bibliotek og med Ulriken i bakgrunnen, er en av de mest sentrale siktlinjene gjennom Bergen sentrum. Som kartet viser inngår planområdets nordlige og østlige del i aktsomhetsområde flom.

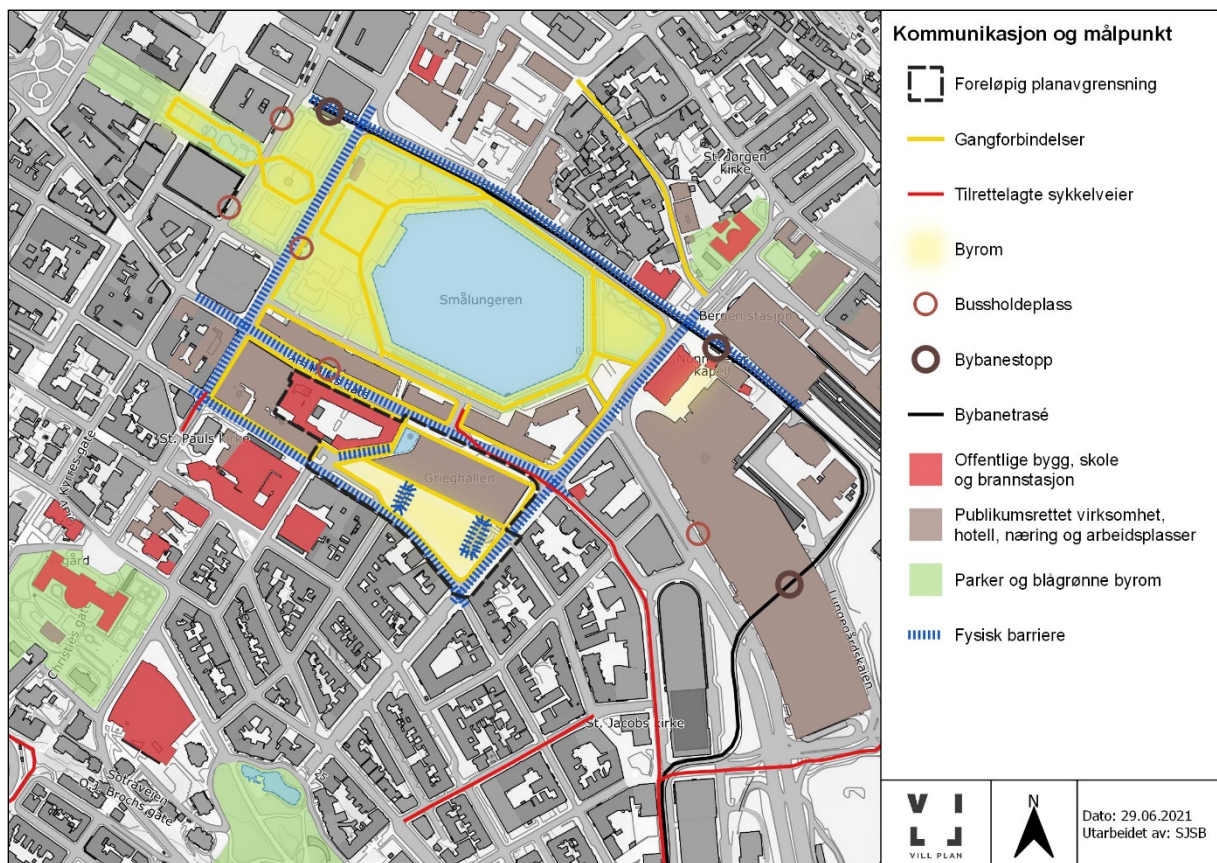
Bybrannen i Bergen i 1916 er lesbar i analyseområdet. Gatemønster og bygninger vest i analyseområdet er et resultat av gjenoppbyggingen etter brannen, mens bebyggelsen i sørvest (Marken-området) består av eldre bebyggelse langs smale gater og smau. Høyden mot sør, Nygårdshaugen, består hovedsakelig av bygårder med leiligheter, utbygget like før og etter 1900. Her ligger også Universitetet og dets samlinger.

Smålungeren framstår i dag som en dam omringet av park-elementer, men var opprinnelig den indre bukten av Store Lungegårdsvannet og Puddefjorden

Historisk veifar (gul heltrukket linje) avmerket i figur 2 viser Stavangerske postveg som var postrute mellom Bergen og Stavanger. Postvegen inngår i dag delvis som en del av kjøreveinettet.

Kart 3 Kommunikasjon og målpunkt

Planområdet ligger i sentrum av Bergen og har en rekke mål-punkter innen det definerte analyseområdet. På kartet har vi trukket fram de viktigste offentlige skolene og byggene, samt viktige publikumsrettede virksomheter. Utover selve Bergen sentrum og Torgallmenningen, finner man et utall målpunkt i nærheten. Som en del av «kulturaksen» finner man Kode og flere ulike tilbud langs Lille Lungegårdsvann. Videre kjøpesenteret Bergen Storsenter m/ parkering, Bergen Offentlige bibliotek og Nygårdshøyden. Her ligger også Nygårdsparken som er en tradisjonsrik og unik park i engelsk landskapsstil. Verdt å nevne er også rådhuskvartalet m/ innbygger-service i Kaigaten, fylkeshuset (som er under bygging) og statsforvalterens bygg v/ Nonneseter. Innenfor analyseområdet ligger det også flere skoler, næringsvirksomheter og større arbeidsplasser.

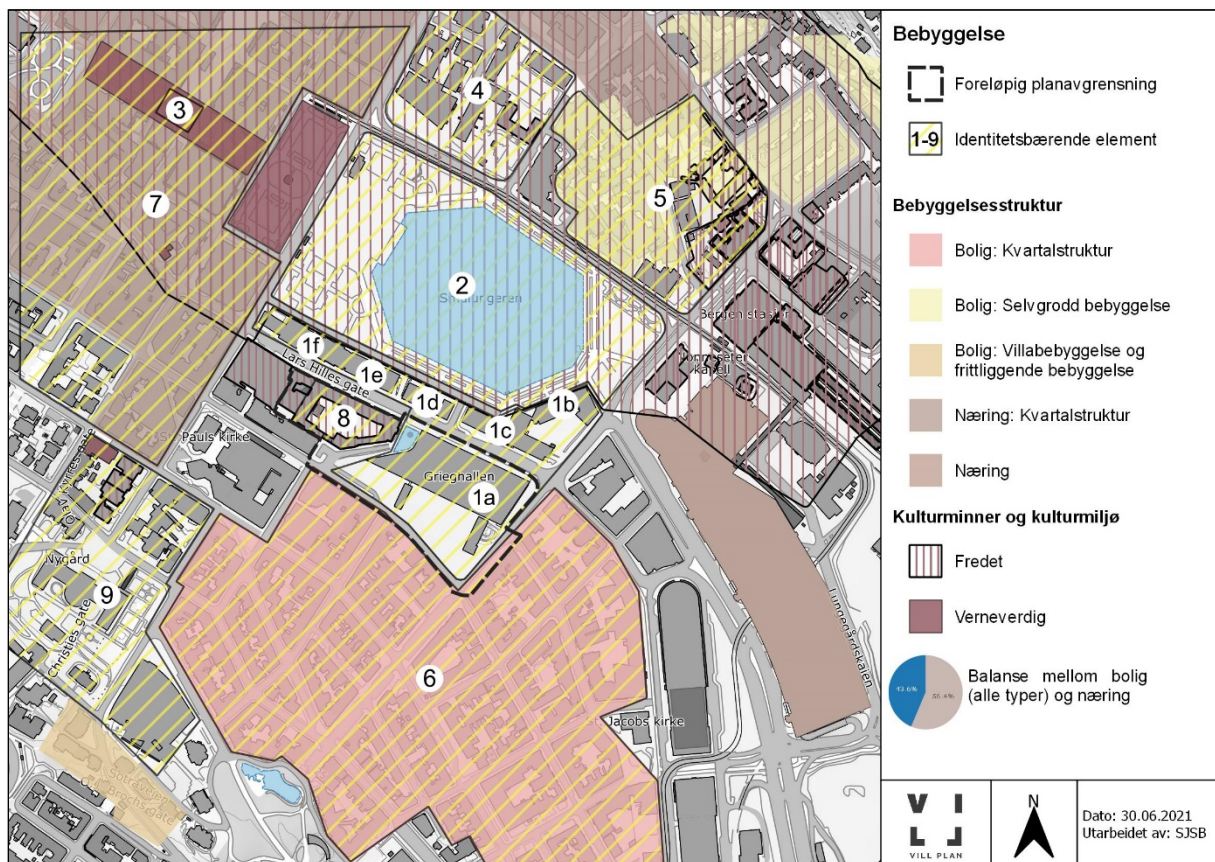
Figur 3 Kommunikasjon og målpunkt

Tilbudet til gående varierer fra opparbeidet fortau og gangveier til mer ferdsel i blandet trafikk. Hovedsykkelruten fra sentrum og sørover starter i Lars Hillesgate og passerer langs Grieghallens nordlige fasade. E16 går gjennom enveiskjørtede gater rundt planområdet, henholdsvis Nygårdsgaten, Lars Hilles gate, Christies gate og Strømgaten. Av kollektivtilbud er det bussholdeplasser i Christies gate, Olav Kyrres gate og Lars Hilles gate. Bergen busstasjon ligger ved Bergen Bystasjon. De nærmeste bybanestopp finner man i Byparken og v/ Nonneseter, henholdsvis ca. 350 og 300 m

fra planområdet. Jernbanestasjonen og Bergen Busstasjon ligger også henholdsvis ca. 350 og 300 m fra planområdet.

Kart 4 Bebyggelse

Bergen sentrum består i dag av en blandet bebyggelsesstruktur som varierer mellom næring og bolig, men med en liten overvekt av næring. Rundt Smålungeren er det i hovedsak næringsvirksomhet med kontorfunksjoner, butikker og hotell, men også offentlig service og museer. I sør er det store boligområder, for det meste bestående av kvartaler med bygårder. Disse dominerer rundt Nygårdshøyden, avmerket som 6 på kartet. Det er også strøk og selvgrodde kvartaler med eldre byhus over en til to etasjer. Disse er dominerende i Marken og mot Fjellsiden, avmerket som pkt 5 på kartet.

Figur 4 Bebyggelse. Bergen sentrum består av en blandet struktur som varierer mellom næringsvirksomhet i vest og øst, og boligbebyggelse i sør og nord-øst.

Planområdet er lokalisert i sørlig retning av Smålungeren og består i dag av Grieghallen og Nygård skole, begge store offentlige bygg. Nygård skole er fra 1925 og er tegnet av arkitekt Kaspar Hassel i et formspråk som faller inn under nordisk nybarokk. Den ble tatt i bruk som folkeskole og seinere ungdomsskole, men hadde også en tannklinikk. De seinere år har Griegakademiet og en innføringskole for fremmedspråklige hatt tilholdssted i lokalene.

Boligbebyggelsen innenfor analyseområdet består av kvartalstruktur, selvgrodd bebyggelse, samt villabebyggelse og frittliggende bebyggelse.

Et identitetsbærende element med relevans for planområdet er museumsbyggene mellom Grieghallen og Smålungeren, ofte omtalt som «Kulturaksen». Fasade og arkitektonisk uttrykk på disse byggene varierer, men er en del av Kode kunstmuseum(1c-f). Konserthuset Grieghallen (1a) og Lysverket (1b)

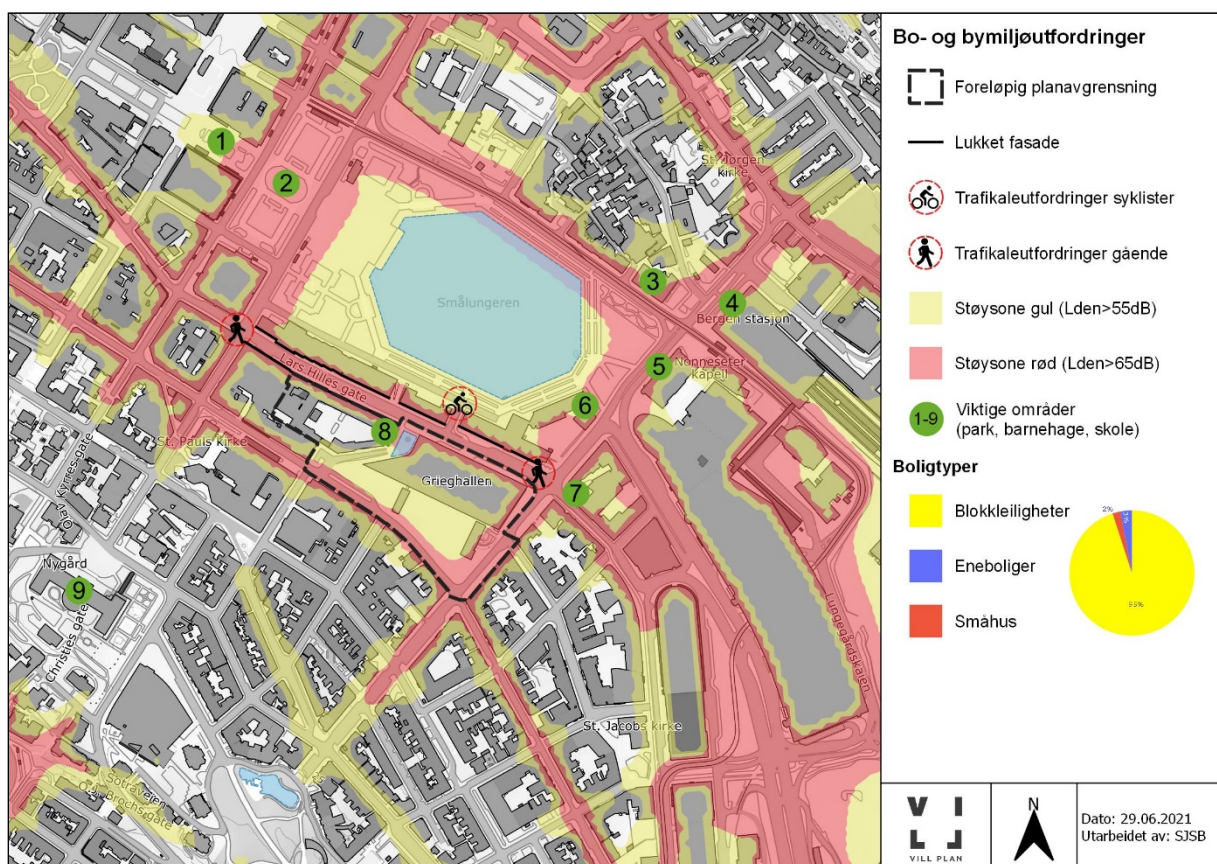
assosieres gjerne med «Kulturaksen». Andre identitetsbærende element er Smålungeren (2), Den blå steinen (3), Rådhus (4), Marken (5), eneboligkvartalet fra 1950/60 (6), Kvartalsstruktur næring fra 1960 (7), Nygård skole (8) og Nygårdshøyden Campusområde UiB (9).

Området rundt Griegkvartalet har flere kulturminner som er fredet eller verneverdig. Det gjelder både bygninger og byrom. Store deler av Bergen sentrum inngår i middelalderbygrunn og er automatisk fredet, men selve planområdet ligger utenfor denne sonen. Andre fredede kulturminner innenfor analyseområdet er Bergen jernbanestasjon, Bergen Offentlig bibliotek, Kunsthøgskolen i Bergen, Samfunnsvitenskapelig fakultet, Nonneseter kloster og St. Jørgens Hospital. Ole Bulls plass, Byparken, Sofie Lindstrøms hus og Vaskerelven 32 er kategorisert som verneverdig.

Kart 5 Bo- og bymiljøutfordringer

I levekårsundersøkelsen for Bergen kommune inngår planområdet i levekårssone Bergen sentrum. Boligsammensetningen i området er bestående av 95% blokkleiligheter, 2% småhus og 3% eneboliger (Folkehelseoversikt Levekår og helse i Bergen 2019).

Det er trafikale utfordringer for gående i krysset mellom Nygårdsgaten og Christies gate vest for Smålungeren og i krysset mellom Lars Hilles gate og Strømgaten sør for Smålungeren. For syklister som skal videre til sentrum er det en trafikal utfordring ved krysset Lars Hilles gate og Rasmus Meyers allé ettersom hovedsykkelruten stopper her. Planområdet grenser til Lars Hilles gate, Nygårdsgaten og Strømgaten som alle er trafikkerte veier med rød støysone. Som følge av forbigående trafikk er en del av planområdet innenfor gul støysone, samt rød støysone i plangrensen.

Figur 5 Bo- og bymiljøutfordringer

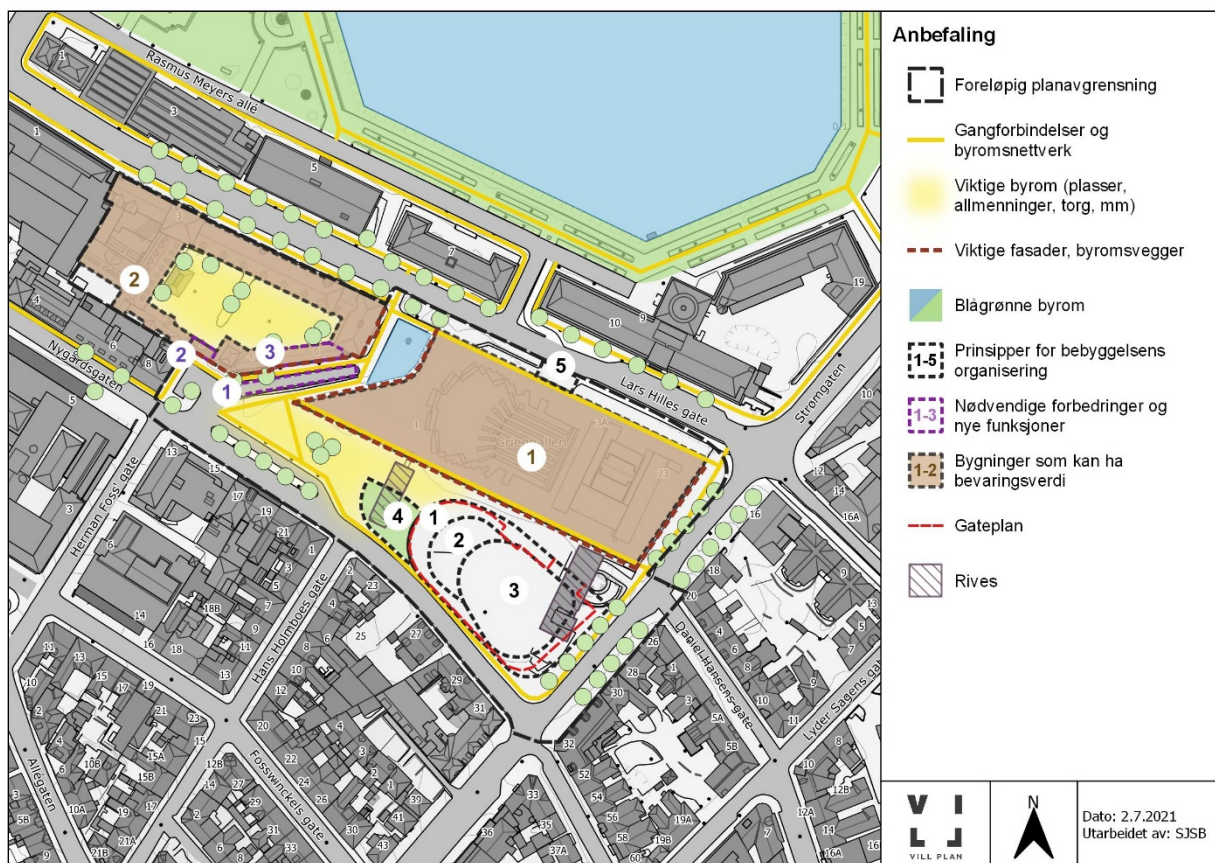
Viktige områder i analyseområdet, sett i sammenheng med bo- og bymiljø er Ole Bulls plass (1), Byparken (2), Kunstskolen i Bergen (3), Bergen jernbanestasjon (5), Bergen Offentlig bibliotek (6), Nygård skole (7 og 8) og Universitetet i Bergen (9), se figur 5.

Kart 6 Anbefaling

For å realisere visjonen om et «musikkteater for alt og for alle», ønskes det å gå videre med følgende grep innenfor Griegkvartalets planområde:

Et musikkteater på tre plan, som med sin plassering, form og uttrykk «spiller opp» til Grieghallen. Bygget plasseres i den østre delen av Edvard Griegs plass, sør for Grieghallen. Bygget vil ha et nedsenket inngangsparti som fører til hovedinngangen i underetasjen. I tillegg til musikkteateret vil det etableres et messeareal under den nordre del av Edvard Griegs plass.

De to eksisterende mindre røde byggene på plassen vil bli fjernet som del av tiltaket. Nivå og utbredelse på nybygget er illustrert på anbefalingskartet med nummer 1-4. Fotavtrykk på gateplan er vist med rød stiplet linje.

Figur 6 Anbefaling

Byrommet på Edvard Griegs plass skal tilrettelegges og forbedres for å bli en «møteplass for alle». Utformingen av plassen skal sikre gode gangforbindelser innenfor planområdet og til de tilgrensende områder. Dette innbefatter møblering av plassen og en nærmere sammenknytning av plassen med Nina Griegs gate og Nygårds skole (2). Den store gårdsplassen som inngangspartiet på Nygård skole leder inn til, har potensiale til å bli et viktig byrom (3). Dagens gangforbindelser og byromsnettverk vil stort sett opprettholdes, og rommet mellom Grieghallen og Nygård skole (Nina Griegs gate) vurderes forbedret/åpnet opp, men dette må vurderes opp mot tiltakets logistikk-behov. Arealet i Nina Griegs

gate i dag framstår delvis som en fysisk og visuell barriere (1). Eksisterende vannspeil på vestsiden av Grieghallen søkes bevart. I tillegg vil trær og annen beplantning tilføres for å myke opp de mange harde flatene og sikre nødvendige blågrønne elementer.

For å sikre en tilstrekkelig god logistikk knyttet til vare- og sceneleveranser til Grieghallen og det nye musikkteateret, er det nødvendig å omorganisere dagens tilkomst til og fra området. Logistikkgrepene medfører at kjøretøy med leveranser til Griegkvartalet kjører inn fra Strømgaten, laster og losses mellom Grieghallen og det nye bygget (på samme sted som i dag) og kjører videre ut i Nygårdsgaten, vest i planområdet.

Som følge av tiltaket vil parkeringsanlegget Griegpark under Edvard Griegs (5), med tilhørende utkjøringsrampe til Strømgaten bli fjernet. Hvordan innkjøringen til dagens parkeringsanlegg fra Lars Hillesgate vil bli benyttet i fremtiden må vurderes i det videre arbeid. Den nye logstikken vil kunne medføre at det må gjøres trafikale tiltak i Strømgaten og i Nygårdsgaten for å sikre tilstrekkelig svingradius ved inn- og utkjøring til området.

Både Grieghallen (1) og Nygård skole (2) har bevaringsverdi. Dette er tatt hensyn til i «skisseprosjektet» og det videre planarbeidet har som intensjon at byggene i minst mulig grad skal berøres av tiltaket.

Visjonen er at arenaklyngen Griegkvartalet skal fremstå som Bergen og Vestlands kulturelle kraftsenter og samlende møteplass. Griegkvartalet skal fremstå med en arkitektonisk utforming og kvalitetsfremmende funksjonalitet som fremmer Bergen som en moderne og nyskapende kulturby.

Det nye musikkteateret skal være for alt og for alle.